

KONFERENSSI LIITTYMISESTÄ
EUROOPAN UNIONIIN
– MONTENEGRO –

Bryssel, 9. lokakuuta 2026
(OR. en)

AD 84/26

LIMITE

CONF-ME 35

LIITTYMISTÄ KOSKEVA ASIAKIRJA

Asia: EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN KANTA
– Luku 18: Tilastot

EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN KANTA

Neuvotteluluku 18: Tilastot

Tämä Euroopan unionin kanta on muodostettu Montenegron liittymiskonferenssia koskevan Euroopan unionin yleisen kannan (AD 23/12 CONF-ME 2) perusteella ja erityisesti seuraavia liittymiskonferenssissa hyväksytyjä neuvotteluperiaatteita noudattaen:

- Osapuolten jostakin neuvotteluluvusta aiemmin esittämä näkemys ei vaikuta muista luvuista mahdollisesti muodostettavaan kantaan.
- Neuvottelujen kuluessa eri luvuista aikaansaatuja sopimuksia, edes osittaisia sopimuksia, ei voida katsoa lopullisiksi ennen kuin on päästy kokonaisratkaisuun.
- Lisäksi noudatetaan neuvottelukehyksen 24, 28, 41 ja 44 kohdassa esitettyjä vaatimuksia.

EU kannustaa Montenegroa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön sekä sen tosiasiallista täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvomista ja yleensäkin kehittämään jo ennen liittymistä politiikkoja ja välineitä, jotka vastaavat mahdollisimman tarkasti EU:n politiikkoja ja välineitä.

EU panee merkille, että Montenegro hyväksyy neuvottelukannassaan AD 14/14 CONF-ME 9/9 ja lisäyksessä AD 58/26 CONF-ME 22 luvun 18 alaa koskevan EU:n säännösten sellaisena kuin se oli voimassa 17. heinäkuuta 2026 ja ilmoittaa voivansa panna sen täytäntöön siihen päivään mennessä, jona se liittyy Euroopan unioniin, lukuun ottamatta aloja, joiden osalta se on pyytänyt siirtymätoimenpiteitä ja pysyviä poikkeuksia.

Yleisenä vastauksena Montenegron siirtymäkausia koskeviin pyyntöihin EU muistuttaa yleisestä neuvottelukannastaan, jonka mukaan siirtymätoimenpiteet ovat kestoaltaan ja soveltamisalaltaan rajattuja, ja niihin on liitettävä selkeä suunnitelma EU:n säännösten soveltamisaikataulusta. Ne eivät saa sisältää muutoksia EU:n sääntöihin tai politiikkoihin, häiritä niiden asianmukaista toimintaa eivätkä johtaa kilpailun huomattavaan vääristymiseen.

EU panee merkille, että erityisen historiallisen ja institutionaalisen tilanteen vuoksi Montenegro pyysi **pysyviä poikkeuksia** tietyille tilastoaloille, joista edellytetään tietoja tietojenlähettämisohjelman tai alakohtaisten asetusten mukaisesti ajalta ennen itsenäisyyden palauttamista (21. toukokuuta 2006). EU toteaa, että Montenegron on käytännössä mahdotonta toimittaa tällaisia tietoja, ja katsoo sen vuoksi, että Montenegron pysyvää poikkeusta koskeva pyyntö voidaan hyväksyä.

Tilastoinfrastrukturi

EU panee merkille, että Montenegron tilastoinfrastrukturi on EU:n säännösten muodollisten vaatimusten mukainen. Montenegron tilastotoimisto (MONSTAT) on maan tärkein tilastotietojen tuottaja ja levittäjä sekä Montenegron virallisen tilastojärjestelmän yleinen koordinoija. EU toteaa, että MONSTATin koordinoitiroolia on viime vuosina vahvistettu. Muita virallisten tilastojen tuottajia ovat Montenegron keskuspankki ja valtiovarainministeriö, opetus-, tiede- ja innovointiministeriö, Montenegron eläke- ja työkyvyttömyysvakuutusrahasto ja kansanterveyslaitos.

EU panee merkille, että tilastoja koskeva kehys on vahvistettu Montenegron virallisista tilastoista ja virallisesta tilastojärjestelmästä annetussa laissa. Tilastolakiin tehdyillä muutoksilla yhdenmukaistettiin lainsäädäntöä EU:n säännösten kanssa, parannettiin hallinnollisten tietolähteiden saatavuutta ja varmistettiin luottamuksellisuuden ja tietosuojan korkea taso sekä osoitettiin selkeät vastuualueet julkisyhteisöjen rahoitustilastojen ja liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien tilastojen tuottamiselle.

EU panee merkille, että virallisia tilastoja koskeva ohjelma 2024–2028, virallisten tilastojen kehittämisstrategia 2024–2028, vuosittaiset tilastosuunnitelmat ja tilastotietojen keruuta käsittelevät monet käsikirjat täydentävät sääntelykehystä. Lisäksi EU panee merkille, että yhteisymmärryspöytäkirjat, joissa sovitaan tilastojärjestelmään liittyvistä työskentelyjärjestelyistä, ovat käytössä.

EU toteaa, että Montenegron **hallinnollisia valmiuksia** on parannettu asiaankuuluvan EU:n säännösten oikea-aikaisen hyväksymisen varmistamiseksi, ja kehottaa Montenegroa jatkamaan tilastotoimistonsa resurssien vahvistamista.

EU korostaa, että Montenegron on tärkeää panna täytäntöön vuoden 2026 vertaisarvioinnin suositukset. Vertaisarvioinnissa arvioidaan noudattaako Montenegron kansallinen tilastointijärjestelmä EU:n asetuksessa 223/2009 mainittuja Euroopan tilastoja koskevien käytännösääntöjen tilastoperiaatteita. Komissio seuraa näiden suositusten täytäntöönpanoa.

Luokitukset ja rekisterit

Luokitusten ja rekisterien osalta EU panee merkille pitkälle viedyn yhdenmukaistamisen.

Taloustilastot

Makrotalouden tilastojen osalta EU panee merkille, että asetuksen (EU) N:o 549/2013 (EKT 2010) ja sen toimittamisohjelman, joka kattaa keskeiset kansantalouden tilinpidon indikaattorit, noudattaminen on parantunut huomattavasti. Syyskuussa 2025 päätökseen saatu kansantalouden tilinpidon vertailuarvon tarkistus, joka sisältää myös useita menetelmämuutoksia, on merkittävä uusi edistysaskel Montenegron kansantalouden tilinpidon mukauttamisessa EU:n normeihin.

Omia varoja koskevien **bruttokansantulotilastojen** (BKTL) osalta EU panee merkille, että Montenegro toimitti komissiolle (Eurostatille) päivitetyn BKTL-luettelon, jotta voidaan arvioida sen rakennetta, kattavuutta ja sisäistä johdonmukaisuutta. EU panee merkille saavutetun merkittävän edistymisen ja kehottaa Montenegroa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön.

EU panee merkille, että vuosittaiset ja neljännesvuosittaiset pääaggregaatit sekä vuosittaiset sektoritilinpidoon tiedot toimitettiin komissiolle (Eurostatille) ensimmäisen päättämisedellytyksen vaatimusten mukaisesti.

EU toteaa, että **kansantalouden tilinpidon** alalla Montenegro pyysi siirtymäkausia asetuksen (EU) N:o 549/2013, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2023/734, 3 artiklan 1 kohdassa ja liitteessä B säädetyn, seuraavien tietoaaineistojen siirtämistä koskevan velvoitteen osalta:

- Taulukko 20: Kiinteät varat toimialoittain ja varoittain (varastot) – vuosittain (vuodesta 2006 alkaen); siirtymäkausia pyydetään 31. joulukuuta 2028 saakka;
- Taulukko 26: Muiden kuin rahoitusvarojen taseet – vuosittain (vuodesta 2006 alkaen); siirtymäkausia pyydetään 31. joulukuuta 2028 saakka;
- Taulukko 29: Sosiaalivakuutukseen kuuluvat kertyneet eläkeoikeudet – kolmen vuoden välein (vuodesta 2015 alkaen); siirtymäkausia pyydetään 31. joulukuuta 2030 saakka;
- Taulukko 801: Muut kuin rahoitustilit sektoreittain – neljännesvuosittain, tasoittamattomat (vuodesta 2006 alkaen), institutionaalisia sektoreita S.1, S.13 ja S.2 koskevien neljännesvuosittaisten sektoritilinpito-tietojen laatimista ja toimittamista varten; siirtymäkausia pyydetään 31. joulukuuta 2028 saakka;
- Taulukko 801 SA: Muut kuin rahoitustilit sektoreittain – neljännesvuosittain, kausitasoitettut ja kalenterikorjatut tiedot (vuodesta 2006 alkaen) sektorikohtaisen neljännesvuositilinpidoon laatimista ja toimittamista varten sekä institutionaalisten sektoreiden, erityisesti sektoreiden S.1, S.13 ja S.2, kausitasoitettut ja kalenterikorjatut tiedot; siirtymäkausia pyydetään 31. joulukuuta 2028 saakka.

EU katsoo, että pyydetty siirtymäkaudet voidaan hyväksyä.

EU panee merkille huomattavan edistymisen **julkisyhteisöjen rahoitustilastojen ja liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn** liittyvien tilastojen osalta. Laatua ja kattavuutta on kuitenkin vielä parannettava huomattavasti. EU kehottaa Montenegroa viimeistelemään julkisyhteisöjen rahoitustilastojen ja liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien tilastojen tuottamisen, toimittamaan loput tiedot ja metatiedot sekä parantamaan edelleen toimitettujen tietojen laatua. EU panee merkille, että Montenegro hyväksyi 9. heinäkuuta 2026 päättämisedellytyksen 2 mukaisesti etenemissuunnitelman, jossa esitetään EKT-tietojen lähettämishojelman jäljellä olevien taulukoiden ja muiden asiaankuuluvien tietojen tuottamisen ja toimittamisen aikataulu ja käsitellään avoimna olevia metodologisia kysymyksiä. EU kehottaa Montenegroa toteuttamaan tämän etenemissuunnitelman mukaiset toimet.

Lisäksi EU panee merkille Montenegron pyynnön, joka koskee 31. joulukuuta 2028 saakka kestävää siirtymäkautta **julkisyhteisöjen rahoitustilastojen ja liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien tilastojen** alalla asetuksen (EU) N:o 549/2013, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2023/734, 3 artiklan 1 kohdassa ja liitteessä B säädetyn velvoitteen osalta, joka koskee seuraavan tietoaaineiston toimittamista:

- Taulukko 28A: Julkisyhteisöjen bruttovelan (Maastrichtin velka) rakenne – vuosittain (vuodesta 2024 alkaen)

EU katsoo, että pyydetty siirtymäkausi voidaan hyväksyä.

Täyttääkseen kaikki EKT 2010 -asetuksen vaatimukset EU kehottaa Montenegroa saattamaan edelleen päätökseen kansantalouden tilinpidon vuosi- ja neljännesvuositietojen tuottamisen ja toimittamaan jäljellä olevat vuosittaiset ja neljännesvuosittaiset pääaggregaatit ja muita kuin rahoitusaloja koskevan tilinpidon tiedot, vuosittaisen rahoitustilinpidon sekä tarjonta-, käyttö- ja panos-tuotostaulukot sekä vaaditut metatiedot edellä mainitussa etenemissuunnitelmassa sovitun suunnitelman mukaisesti.

EU kehottaa Montenegroa saattamaan päätökseen lainsäädäntönsä mukauttamisen **lyhyen aikavälin yritystilastojen ja yritystoiminnan rakennetilastojen**, mukaan lukien yritysdemografia, osalta. EU panee PRODCOMin osalta merkille lainsäädännön huomattavan mukauttamisen.

EU panee merkille Montenegron pyynnön, joka koskee asetuksen (EU) 2019/2152 7 artiklan 1 kohdassa ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/1197 liitteessä I olevassa B osassa säädettyjen velvoitteiden osalta 31. joulukuuta 2030 asti kestävästä siirtymäkaudesta **yritystoiminnan rakennetilastojen** alalla seuraavien laatimista ja toimittamista varten:

- Taulukko 10: Yritysten toimintaa koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 11: Yritysten toimintaa koskevat maakohtaiset yritystilastot kokoluokan ja oikeudellisen muodon mukaan jaoteltuina
- Taulukko 21: Yritysten ostoja koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 22: Yritysten varastojen muutosta koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 23: Tuotteiden ja asiakkaan kotipaikan mukaan jaoteltua yritysten nettoliikevaihtoa koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 24: Laajojen toimialaryhmittelyjen mukaan jaoteltua yritysten nettoliikevaihtoa koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 25: Liikevaihdon tyypin mukaan jaoteltua yritysten liikevaihtoa koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 27: Yritysten bruttoinvestointeja aineellisiin pitkäaikaisiin omaisuuseriin koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 28: Investointeja muihin aineettomiin pitkäaikaisiin omaisuuseriin koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 29: Paikallisia yksiköitä koskevat alueelliset yritystilastot

Pyydetty siirtymäkausi on tarpeen, koska näiden tietojen kokoamiseen ja toimittamiseen tarvittavien tuotantoprosessien luominen edellyttää merkittävää metodologista, organisatorista ja tietoteknistä kehitystyötä. EU katsoo, että pyydetty siirtymäkausi voidaan hyväksyä.

EU kehottaa Montenegroa tuottamaan tilastoja EU:n virkamiesten **palkkojen laskemista** varten.

EU panee merkille, että Montenegro on täysin noudattanut yksityiskohtaisten **kansainvälistä tavarakauppaa koskevien tilastojen** ja laskutusvaluutan mukaan jaoteltujen kauppaa koskevien tilastojen sekä **kansainvälistä palvelukauppaa koskevien tilastojen**, joiden osalta Montenegro on suurelta osin mukauttanut lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön, toimittamista koskevia vaatimuksia. EU on tyytyväinen yritysten ominaisuustietojen mukaan jaotelluissa kauppatilastoissa tapahtuneeseen edistymiseen, mutta puutteita on edelleen, ja EU kehottaakin Montenegroa täydentämään näitä tilastoja ja parantamaan edelleen tietojen laatua. EU kehottaa Montenegroa laatimaan tilastot yritysrakenteen mukaan jaotellun palvelukaupan (STEC) ja tarjontamuodon mukaan jaotellun palvelukaupan (MoS) osalta. EU panee merkille, että Montenegro perustaa liittymiseen mennessä järjestelmän EU:n sisäistä tavarakauppaa koskevien tilastojen laatimiseksi sekä **kansainvälistä tavarakauppaa** koskevien tilastojen mikrotietojen, erityisesti EU:n sisäistä tavaravienttiä koskevien tietojen, vaihtamiseksi muiden jäsenvaltioiden kanssa.

Ulkomaisia osakkuus- ja tytäryhtiöitä koskevien tilastojen osalta Montenegron odotetaan toimittavan komissiolle (Eurostatille) ulkomaisten yritysten kyseisessä maassa sijaitsevia osakkuus- ja tytäryhtiöitä koskevia tilastoja koskevia, EU:n tilastollisen toimialaluokituksen (NACE) toimialakoodin mukaan jaoteltuja tietoja ja alkavan tuottaa kotimaisten yritysten ulkomailla sijaitsevia osakkuus- ja tytäryhtiöitä koskevia tilastoja. Montenegron odotetaan myös toimittavan maailmanlaajuisia arvoketjuja koskevia tilastoja. **Suorien ulkomaisten sijoitusten** osalta EU panee merkille raportoidun edistymisen ja kehottaa Montenegroa laatimaan suoria ulkomaisia sijoituksia koskevat tilastot toimialoittain jaoteltuina.

Hintatilastojen osalta EU panee merkille, että Montenegro täyttää EU:n säännösten mukaiset pakollista tietojen toimittamista koskevat vaatimukset yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin osalta. EU panee merkille, että asuntojen hintaindeksi ja omistusasumisen hintaindeksi toimitetaan liittymispäivästä alkaen. Ostovoimapariteettien osalta Montenegro toimittaa suurimman osan EU:n säännöstyössä vaadituista perustiedoista. Sairaalapalvelujen hintoja koskevia tietoja ei ole vielä tuotettu.

EU panee merkille Montenegron pyynnön saada *pysyvä poikkeus* Euroopan yritystilastoista annetussa asetuksessa (EU) 2019/2152 ja komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2020/1197 viitejaksolle 2010–2017 säädettyjen palvelujen **tuottajahintaindeksejä** koskevien tietovaatimusten osatekijöiden toimittamisen osalta. EU panee merkille Montenegron toimittamat tiedot ja erityisesti sen, että ajan kulumisen, alkuperäisten asiakirjojen saatavuuden objektiivisten rajoitusten ja metodologisten katkosten vuoksi tietojen täydellinen rekonstruointi kyseiseltä ajanjaksolta ei ole mahdollista ilman tilastojen laatuun ja luotettavuuteen liittyviä riskejä. EU katsoo, että pyydetty pysyvä poikkeus voidaan hyväksyä.

EU on tyytyväinen siihen, että Montenegro noudattaa täysin **tieto- ja viestintätekniiikan tilastoja** koskevia vaatimuksia. **Innovointia koskevien tilastojen** osalta EU kehottaa Montenegroa jatkamaan työtä täyden yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi liittymiseen mennessä. **Tutkimus- ja kehitystilastojen (T&K)** osalta EU panee merkille huomattavan yhdenmukaistamisen.

Alakohtaiset tilastot

Maa-, metsä- ja kalataloustilastojen osalta EU panee merkille integroitujen maatilatilastojen, maatalouden tuotantopanoksia ja tuotoksia koskevien tilastojen sekä maatalouden taloustilien tämän hetkisen vaatimustenmukaisuuden asteen ja kannustaa Montenegroa edistämään niiden mukauttamista kaikilta osin EU:n säännöstöön. EU kehottaa Montenegroa mukauttamaan kalatalous- ja vesiviljelytilastonsa EU:n säännöstöön.

EU panee merkille Montenegron pyynnön siirtymäkaudesta, joka koskee asetuksen (EU) 2022/2379 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjä velvoitteita laatia ja toimittaa maataloustoiminnan tuotantopanoksia ja tuotoksia koskevia tilastoja, jotka kattavat ravinnetilastojen aihealueen ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä maataloudessa koskevan yksityiskohtaisen aiheen kasvinsuojeluaineita koskevien tilastojen aihealueella kyseisen asetuksen liitteessä olevan d ja e kohdan mukaisesti, sekä velvoitteita, jotka johtuvat sen nojalla hyväksytyistä täytäntöönpanosäädöksistä, joissa vahvistetaan tämän asetuksen soveltamissäännöt tämän aihealueen ja tämän yksityiskohtaisen aiheen osalta, 31. joulukuuta 2030 saakka. EU katsoo, että pyydetty siirtymäkausi voidaan hyväksyä.

Energiatilastojen osalta EU panee tyytyväisenä merkille alan täyden yhdenmukaisuuden EU:n säännösten kanssa.

Liikennetilastojen osalta EU panee merkille yhdenmukaisuuden tieliikenteen, rautatieliikenteen, meriliikenteen ja lentoliikenteen osalta. Lentoliikennetilastojen laatua on edelleen parannettava. Koska Montenegrolla ei ole merkittävää kaupallista sisävesiliikennettä, tällaiset tilastot ovat turhia.

Matkailutilastojen osalta EU panee merkille nykyisen vaatimustenmukaisuuden asteen ja odottaa Montenegron jatkavan työtä niiden mukauttamiseksi täysin EU:n säännöstöön liittymispäivään mennessä.

Ympäristötilastojen osalta EU panee merkille, että jätetilastoja koskeva lainsäädäntö on pitkälti mukautettu EU:n säännöstöön, ja kehottaa Montenegroa toteuttamaan lisäparannuksia täysin yhdenmukaistetun ympäristötilinpidon tuottamiseksi. EU kehottaa Montenegroa laatimaan Euroopan ympäristötilinpidon asetuksen (EU) N:o 691/2011 liitteiden I–VIII mukaisesti. Muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen osalta Montenegro laati suunnitelman, jonka avulla se voi saada luotettavampia tietoja liittymispäivään mennessä. EU kehottaa Montenegroa saattamaan jätteen koostumusta koskevan tutkimuksen päätökseen ennen liittymispäivää komission ja Montenegron välillä sovitun aikataulun mukaisesti.

Sosiaalialan tilastot

Väestötilastojen osalta EU panee merkille, että väestö- ja asuntolaskenta toteutettiin vuonna 2023 EU:n säännösten mukaisesti. EU panee merkille väestö- ja muuttoliiketilastojen osittaisen yhdenmukaistamisen ja kehottaa Montenegroa parantamaan edelleen vaatimusten noudattamista käsitteiden ja määritelmien sekä tietojen saatavuuden osalta. Montenegro toimittaa säännöllisesti tilastoja ja niihin liittyviä metatietoja turvapaikka-asioista ja maahanmuuttolainsäädännön täytäntöönpanosta. EU kehottaa Montenegroa tuottamaan tilastoja oleskeluluvista.

Työvoimatutkimuksen osalta EU panee merkille Montenegron merkittävän edistymisen tietojen ja niihin liittyvien laaturaporttien tuottamisessa. Montenegron odotetaan parantavan tietojen oikea-aikaisuutta.

EU toteaa, että Montenegro noudattaa osittain **koulutustilastoja** koskevia vaatimuksia. EU odottaa Montenegron toimittavan liittymispäivään mennessä jäljellä olevat rahoitustaulukot, tiedot opiskeluista kielistä ja vaihto-opiskelijoista sekä metatiedot.

Terveystilastojen osalta EU panee merkille muita kuin menoja koskevien terveydenhuoltoalan tilastojen ja terveydenhuollon menoja koskevien tilastojen tämänhetkisen vaatimustenmukaisuuden asteen ja toteaa, että tällä hetkellä ne ovat vaatimusten mukaisia siltä osin kuin on kyse terveystilinpitoa koskevassa yhteisessä kyselylomakkeessa pyydettyjen pakollisten tietojen toimittamisesta komissiolle (Eurostatille). EU kannustaa Montenegroa parantamaan edelleen tietojen kattavuutta.

EU panee merkille Montenegron pyynnön, joka koskee 31. joulukuuta 2030 asti kestävää siirtymäkautta kuolemansyiden osalta komission asetuksen (EU) N:o 328/2011 mukaisten ja työtapaturmien osalta komission asetuksen (EU) N:o 349/2011 mukaisten vaatimusten täyden noudattamisen ja tietojen toimittamisen osalta. EU katsoo, että pyydetty siirtymäkausi voidaan hyväksyä.

EU panee merkille, että **kulutustutkimus** tehdään säännöllisesti viiden vuoden välein ja että tiedot siitä on toimitettu komissiolle (Eurostatille) vuodesta 2010 lähtien. EU panee myös merkille, että tutkimusta toteutetaan parhaillaan viitevuoden 2026 osalta, ja kehottaa Montenegroa toimittamaan mikrotiedot ja kansallisen laaturaportin EU:n säännösten mukaisia määräaikoja noudattaen.

Tulo- ja elinolotilastojen osalta EU panee merkille, että Montenegro noudattaa osittain EU:n säännöstöä, ja odottaa Montenegron parantavan raportoinnin oikea-aikaisuutta ja laaturaportointia.

Oikeus- ja rikostilastojen osalta Montenegron odotetaan parantavan tietojen kattavuutta ja laatua.

* * *

Edellä esitetyn perusteella EU toteaa, että tässä vaiheessa tämä luku ei edellytä lisäneuvotteluja.

Koko neuvottelujen ajan seurataan, missä määrin kansallinen lainsäädäntö on yhdenmukaistettu EU:n säännösten kanssa ja miten EU:n säännösten täytäntöönpanossa on edetty. EU korostaa kiinnittävänsä erityistä huomiota kaikkien edellä mainittujen seikkojen seurantaan sen varmistamiseksi, että Montenegrolla on hallinnolliset valmiudet ja kyky panna täytäntöön ja valvoa tätä lukua koskevan EU:n säännösten noudattamista ja että lainsäädännön mukauttaminen saatetaan päätökseen. Erityisesti on otettava huomioon tämän luvun yhteydet muihin neuvottelulukuihin. Lopullinen arvio Montenegron lainsäädännön yhdenmukaisuudesta EU:n säännösten kanssa ja sen valmiudesta panna säännöstö täytäntöön voidaan tehdä vasta neuvottelujen myöhemmässä vaiheessa. Kaikkien niiden tietojen lisäksi, joita EU saattaa vaatia tätä lukua koskevia neuvotteluja varten ja jotka on toimitettava konferenssille, EU kehottaa Montenegroa toimittamaan vakautus- ja assosiaationeuvostolle säännöllisesti yksityiskohtaisia kirjallisia tietoja siitä, miten EU:n säännösten täytäntöönpanossa ja Montenegron hallinnollisten valmiuksien vahvistamisessa on edetty.

Kaikki edellä mainitut seikat huomioon ottaen EU palaa tarvittaessa tähän lukuun myöhemmin.

EU panee merkille, että Montenegro hyväksyy päivitetystä neuvottelukannassaan [AD 58/26 CONF-ME 22] lukua 18 koskevan EU:n säännösten sellaisena kuin se oli voimassa 17. heinäkuuta 2026. EU panee lisäksi merkille, että Montenegro ilmoittaa jatkavansa lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön ja voivansa panna sen täytäntöön siihen päivään mennessä, jona se liittyy Euroopan unioniin, lukuun ottamatta aloja, joilla se on pyytänyt siirtymäkausia ja pysyviä poikkeuksia.

Lisäksi EU muistuttaa, että 17. heinäkuuta 2026 ja neuvottelujen päättymisen välillä saatetaan hyväksyä uutta säännöstöä.

OIKEUDELLISEN LIITTEEN LUONNOS

LIITE [XX]

Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan [XX] artikkelissa: siirtymätoimenpiteet

[X] TILASTOT

Kansantalouden tilinpito

Julkisyhteisöjen rahoitustilastot ja liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tilastot

1. 32013R0549: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 549/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmästä Euroopan unionissa (EUVL L 174, 26.6.2013, s. 1)

Asetuksen (EU) N:o 549/2013 3 artiklan 1 kohdassa säädetyistä tietojen toimittamisvaatimuksista poiketen Montenegro toimittaa komissiolle (Eurostatille) seuraavat liitteessä B olevissa tietotaulukoissa määritellyt tilit jäljempänä täsmennettyjen viiteajanjaksojen ja toimittamismääräaikojen mukaisesti:

- Taulukko 20: Kiinteät varat toimialoittain ja varoittain (varastot) – vuosittain (vuodesta 2006 alkaen), toimitetaan viimeistään 31. joulukuuta 2028
- Taulukko 26: Muiden kuin rahoitusvarojen taseet – vuosittain (vuodesta 2006 alkaen), toimitetaan viimeistään 31. joulukuuta 2028
- Taulukko 28A: Julkisyhteisöjen bruttovelan (Maastrichtin velka) rakenne – vuosittain (vuodesta 2024 alkaen), toimitetaan viimeistään 31. joulukuuta 2028
- Taulukko 29: Sosiaalivakuutukseen kuuluvat kertyneet eläkeoikeudet – kolmen vuoden välein (vuodesta 2015 alkaen), toimitetaan viimeistään 31. joulukuuta 2030

- Institutionaalisia sektoreita S.1 (koko kansantalous), S.13 (julkisyhteisöt) ja S.2 (ulkomaat) koskevat neljännesvuosittaiset sektoritilinpitotiedot taulukon 801 luvun 2 mukaisesti: muut kuin rahoitustilit sektoreittain – neljännesvuosittaiset, oikaisemattomat tilit (vuodesta 2006 alkaen), toimitetaan viimeistään 31. joulukuuta 2028
- Neljännesvuosittaiset sektoritilit sekä institutionaalisten sektoreiden S.1 (koko kansantalous), S.13 (julkisyhteisöt) ja S.2 (ulkomaat) kausitasoitettut ja kalenterikorjatut tiedot, sellaisina kuin ne on määritelty taulukon 801SA luvussa 2: muut kuin rahoitustilit sektoreittain – neljännesvuosittaiset, kausitasoitettut ja kalenterikorjatut tiedot (vuodesta 2006 alkaen), toimitetaan viimeistään 31. joulukuuta 2028.

Maataloustilastot

2. 32022R2379: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/2379, annettu 23 päivänä marraskuuta 2022, maatalouden tuotantopanoksia ja tuotoksia koskevista tilastoista, komission asetuksen (EY) N:o 617/2008 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1165/2008, (EY) N:o 543/2009 ja (EY) N:o 1185/2009 ja neuvoston direktiivin 96/16/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 7.12.2022, s. 1)

Poiketen siitä, mitä 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, Montenegro toimittaa 1. tammikuuta 2031 alkaen maataloustoiminnan tuotantopanoksia ja tuotoksia koskevat tilastot, jotka kattavat ravinnetilastojen aihealueen ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä maataloudessa koskevan yksityiskohtaisen aiheen kasvinsuojeluaineita koskevien tilastojen aihealueella kyseisen asetuksen liitteessä olevan d ja e kohdan mukaisesti ja sen nojalla mahdollisesti hyväksytyjen täytäntöönpanosäädösten, joissa vahvistetaan asetuksen (EU) 2022/2379 soveltamissäännöt kyseisen aihealueen ja yksityiskohtaisen aiheen osalta, mukaisesti.

Terveystilastot

3. 32011R0328: Komission asetus (EU) N:o 328/2011, annettu 5. huhtikuuta 2011, kansanterveyttä sekä työterveyttä ja työturvallisuutta koskevista yhteisön tilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1338/2008 täytäntöönpanosta kuolemansyytilastojen osalta (EUVL L 90, 6.4.2011, s. 22)

Tätä asetusta sovelletaan Montenegroon ja Montenegrossa 1. tammikuuta 2031 alkaen.

4. 32011R0349: Komission asetus (EU) N:o 349/2011, annettu 11. huhtikuuta 2011, kansanterveyttä sekä työterveyttä ja työturvallisuutta koskevista yhteisön tilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1338/2008 täytäntöönpanosta työtapaturmatilastojen osalta (EUVL L 97, 12.4.2011, s. 3)

Tätä asetusta sovelletaan Montenegroon ja Montenegrossa 1. tammikuuta 2031 alkaen.

Yritystoiminnan rakennetilastot

5. 32019R2152: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2152, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, Euroopan yritystilastoista ja kymmenen säädöksen kumoamisesta yritystilastojen alalla (EUVL L 327, 17.12.2019, s. 1)

6. 32020R1197: Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2020/1197, annettu 30 päivänä heinäkuuta 2020, Euroopan yritystilastoista ja kymmenen säädöksen kumoamisesta yritystilastojen alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2152 nojalla vahvistettavista teknisistä määrittelyistä ja järjestelyistä (EUVL L 271, 18.8.2020, s. 1)

Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2019/2152 7 artiklan 1 kohdassa säädetään, ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/1197 liitteessä I olevassa B osassa vahvistetuista yksityiskohtaisia aiheita koskevien tietovaatimusten osista Montenegron on toimitettava komissiolle (Eurostatille) seuraavat taulukot 1. tammikuuta 2031 alkaen:

- Taulukko 10: Yritysten toimintaa koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 11: Yritysten toimintaa koskevat maakohtaiset yritystilastot kokoluokan ja oikeudellisen muodon mukaan jaoteltuina
- Taulukko 21: Yritysten ostoja koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 22: Yritysten varastojen muutosta koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 23: Tuotteiden ja asiakkaan kotipaikan mukaan jaoteltua yritysten nettoliikevaihtoa koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 24: Laajojen toimialaryhmittelyjen mukaan jaoteltua yritysten nettoliikevaihtoa koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 25: Liikevaihdon tyypin mukaan jaoteltua yritysten liikevaihtoa koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 27: Yritysten bruttoinvestointeja aineellisiin pitkäaikaisiin omaisuuseriin koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 28: Investointeja muihin aineettomiin pitkäaikaisiin omaisuuseriin koskevat maakohtaiset yritystilastot
- Taulukko 29: Paikallisia yksiköitä koskevat alueelliset yritystilastot

OSA XX

PYSYVÄT MÄÄRÄYKSET

XX ARTIKLA

Koska Montenegro ei ennen 21. toukokuuta 2006 ollut itsenäinen valtio eikä sillä ollut täyttä institutionaalista, oikeudellista ja tilastollista toimivaltaa kaikkien tiedonkeruu- ja tiedonhallintajärjestelmien osalta, Montenegroa ei vaadita toimittamaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 549/2013¹ tai minkään muun sovellettavan asetuksen mukaisia tietoja 21. toukokuuta 2006 edeltävältä ajalta eli itsenäisyyden palauttamista edeltävältä ajalta.

XX ARTIKLA

Alkuperäisten asiakirjojen saatavuuteen liittyvien objektiivisten rajoitusten ja ajan kulumisesta johtuvien metodologisten katkosten vuoksi viitejaksoa 2010–2017 koskevien tietojen täydellinen rekonstruointi ei ole mahdollista vaarantamatta tilastojen laatua ja luotettavuutta. Poiketen siitä, mitä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2152² 7 artiklan 1 kohdassa säädetään ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/1197³ liitteessä I olevassa B osassa vahvistetuista yksityiskohtaisia aiheita koskevien tietovaatimusten osista, Montenegro ei toimita viitekauden 2010–2017 osalta seuraavia liitteessä I olevassa B osassa vahvistettuja tietovaatimusten osia: täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/1197 taulukko 5 (tuottajahintoja koskevat lyhyen aikavälin yritystilastot) palvelujen tuottajahintojen osalta NACE-pääluokissa H–M (lukuun ottamatta pääluokkia K, M701, M72 ja M75) ja N.

¹ EUVL L 174, 26.6.2013, s. 1.
² EUVL L 327, 17.12.2019, s. 1.
³ EUVL L 271, 18.8.2020, s. 1.